

[Svend Auken]

Det var sådan set heller ikke, fordi den var gennemsyret af statsministerens selvros. Jeg tror simpelt hen ikke, at statsministeren kan sige 5 ord i sammenhæng uden at rose sig selv og sin regering for alt det, man mener er gået godt, og give andre mennesker skylden for alt det, der ikke er gået så godt. Man kan måske i det hele taget spørge, om det er nogen særlig klædelig vane, mange politikere, også uden for regeringspartierne, har, aldrig nogen sinde at ville indrømme, at noget ikke går så godt, og at det er ens eget ansvar. Nej, statsministeren sagde i sin tale, at regeringens politik var perfekt, altid gik strålende, og de få ting, der ikke gik så godt, var, som jeg sagde før, andres skyld.

Tag bare underskuddet på betalingsbalancen! Når underskuddet fra det første regeringsår er vokset fra 11 mia. kr. til knap 33 mia. kr. i år, så er det den tidligere regerings skyld! Det er altså dens skyld, at underskuddet er vokset år for år! For nu at lægge op til et godt eksempel vil jeg sige, at Socialdemokratiet tager gerne ansvaret for de første 11 mia. kr., dem, der var et direkte resultat af vores politik, men så synes vi også, at statsministeren burde tage ansvaret for den kraftige vækst, der har været fra de 11 til de 28 og nu til de 33 mia. kr.

Når man lytter til statsministeren, får man undertiden det indtryk, at disse store underskudstal nærmest er det bedste bevis for, hvor succesrig regeringens politik har været, og at de mange indgreb – overenskomstindgreb, julepakke, påskepakke, pinsepakke, kartoffelkur osv. – kun er en understregning af, at det, der er regeringens største problem, er at fordøje virkningerne af dens egen succes.

Nej, når vi var kritisk indstillet over for statsministerens tale, var det, fordi vi mente, at den manglede både perspektiv og holdning. Hele den internationale udvikling med militær spænding, oprustning, undertrykkelse, gældskrise, ufred, uret, apartheid osv. blev ikke berørt, bortset fra at statsministeren gav befolkningen den overraskende melding, at han og hans regering betragtede det som noget positivt, at der var aftalt et møde mellem Gorbatjov og Reagan i Reykjavik. Der var ikke et ord i statsministerens tale om det for Danmark så vitale økonomiske samarbejde. Der var heller ikke plads i statsministerens tale til omtale af de dybe sociale og

menneskelige problemer, som kløver vores samfund. Ikke et ord til de arbejdsløse – og der er jo stadig væk henvend en ¼ million arbejdsløse mennesker i dette land, der ikke har fået reguleret deres dagpenge med andet end 2 pct. siden efteråret 1982. Det samme kan siges om dem på sygedagpenge, efterlønsmodtagere osv. Der var heller ikke mange ord om de mange familier, der bliver klemmt hårdt, fordi deres unges muligheder er blevet forringet. Er man fattig, bliver man usynlig i det borgerlige verdensbillede, så forsvinder man ud af synskredsen: vi ønsker kun at trykke tilfredse hænder, vi ønsker ikke at høre mere vrøvl!

Åbningstalen var også kemisk rensset for ethvert tilløb til reformtænkning og til visioner. Jeg tvivler sådan set ikke på, at statsministeren har visioner og ønsker om reformer. Man husker, at da regeringen kom til i sin tid, gik den med brask og bram ind for, at væsentlige dele af den offentlige sektor skulle lægges væk fra den offentlige sektor og ud til private, den såkaldte privatisering. Statsministeren er imidlertid blevet klogere og ved, at i dag er det en død sild. Det at angribe velfærdssamfundet er politisk selvmord.

Men så er fantasirigdommen altså desværre også brugt op. Der var intet oplæg til demokratireform, til pensionsreform, til tryghedsreform i statsministerens åbningstale.

Og om de store problemer vedrørende miljø, som virkelig er store i vort samfund, fik vi helt uforpligtende udtalelser om, at regeringen – og det takker vi for – er tilhænger af sund kost, mindre affald og rent drikkevand. Tænk, hvis statsministeren havde sagt det modsatte, at man var tilhænger af usund mad, mere affald og snavset drikkevand!

Derefter sagde statsministeren, at det var jo en af de gratis reformer, dette med miljøet, samtidig med at befolkningen i fjernsynet fik et levende vidnesbyrd om, hvor alvorligt miljøproblemerne truer det danske samfund ved, at nu stadig større dele også af Kattegat af biologerne er blevet erklæret for dødt område.

Om uddannelse, kultur osv. får vi at vide – og det takker jeg endnu en gang for – at regeringen er tilhænger af kundskaber, kvalitet, værdier og kulturel forankring. Men ikke noget om hvordan!

Det kan være, at regeringen har mere i ærmet end det, der fremgår af åbningstalen,